53e jaar. — Nr 91. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag, 1 Augustus 1908.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 'r donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week : 6 fr. per jaar
Twee - - 5 -
Een - - 4 -
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

TWEEDE BLAD.

TONGEREN, DEN 1 AUGUSTUS 1908.

Ieder Huisken heeft zijn Kruisken.

— Ieder Huisken heeft zijn Kruisken,
Sprak een brave Kluizenaar.
Hier ook heb ik in mijn kluisken
't Mijne ; maar het weegt te zwaar.

Daarom dan zult Gij, o God,
Mij toch wel een ander geven :
'k Zal U dankbaar blijven tot
Aan het einde van mijn leven. —

— Zeker, brave man, zoo sprak
God, tot antwoord op die bede,
Kom maar, waar ik kruiskens bak ;
Kies een and'r en ga in vrede. —

En de brave kluizenaar
Kwam dan in de magazijnen
Van die welbekende waar,
En hij wikte een paar dozijnen.

Eerst een kruis van diamant,
Dan een zilv'ren, dan een gouden ;
Maar het een was scherp van kant,
D' ander lastig vast te houden.

En zoo nam hij er nog al,
Waar hij wist op af te keuren,
Tot hij eind'lijk in het tal
Er een aantrof bij de deuren.

Dat, dacht hij, zal 't beste zijn :
Niet te zwaar, geen scherpe hoeken ;
'k Zal 't maar nemen voor het mijn
En niet langer hier nog zoeken.

— Zoo, sprak God, 't is dat van hout,
Dat gij weer hebt teruggekozen !
Ja, vriend lief, het is uw oud !
Kom, gij moet daarom niet blozen. —

— Ieder huisken heeft zijn kruisken,
Sprak de brave kluizenaar,
'k Heb het mijn hier in mijn kluisken :
Met geduld is 't niet te zwaar. —

(Uit de « Nieuwe Gedichten » voor kleine en ook grootere wichten, van Jos. Libot.)

1) Bij VAN IN, te Lier. Prijs : 40 centiemen.

ALLERLEI NIEUWS

EENE WONDERBARE HAGELBUI. — *La Semaine religieuse* van Saint-Dié, in Frankrijk, bevatte onlangs een verslag van den E. H. Vuillemin, aartspriester van Remiremont, uitgebracht aan den bisschop over eene hagelbui op 26 Mei 1907, waaronder hagelsteenen vielen, zoo groot als halve hoendereieren, de beeltenis dragende van O.-L.-Vrouw *du Trésor*, welke te Remiremont vereerd wordt. Het was een merkweardig verschijnsel, nog te meer omdat het samenviel met eene weigering door den gemeenteraad om eene processie te houden ter eere van O.-L.-Vrouw.

Wij lezen, dat 107 personen onder eed verklaard hebben, dat het feit waar is : 32 mannen, 61 vrouwen en 11 kinderen.

Het blad *L'Indépendant de l'Est* had den E. H. Pastoor van Remiremont beschuldigd van gepleegd bedrog, en is door de rechtbank van Nancy wegens laster veroordeeld geworden.

Men is het nog niet eens over de wijze, waarop de beeltenis van O.-L.-Vrouw op de hagelsteenen kan gekomen zijn. Velen denken aan eene bovennatuurlijke tusschenkomst ; de ongeloovigen houden staande, dat de indruk teweeggebracht kan zijn door eenen electrischen stroom die gaande langs eene medaille, de luchtlaag raakte, waar de hagel gevormd werd.

De zaak is thans in handen van eene bijzondere commissie tot nader onderzoek.

—o— EENE KWAAL VAN DEN TIJD is zekers dat groot getal van maagzieltens welke men terecht denkt te moeten toewijten aan de vervalsching der voedingsstoffen. Daarom roepen wij nogmaals de aandacht onzer lezers op de vervalschsingen van de gekende gezondheidslikeur Elixir De Kempenaar waarvan de stop en capsule de naam Jacques Neets Anvers moeten dragen en op het etiket den titel Elixir De Kempenaar moet voorkomen.

Verkrijgbaar bij M. Dans en zuster, Pleinstraat, 24, Tongeren, en bij alle likeur handelaars.

DE VÉLOS EN DE MOTOS
SAROLEA
zijn de aanbevelingswaardigste.
Bureelen en Magazijnen te Herstal.

DIEFSTALLEN IN DE KERKEN. — In de kerken van Jabbeke, Varsenare, Oudenburg (bij Brugge), Waelhem, Rumpst (bij Boom), Muysen, (bij Mechelen), bij een Wisselagent te Antwerpen, in de Nationale Bank te Neufchâteau, konden diefstallen gepleegd worden, omdat de brandkasten en grillen der ramen, welke de dieven doormaagden, niet in staat waren weerstand te bieden aan de hedendaagsche gereedschappen der inbrekers.

Ons huis levert ondoorraaghaar en ondoorboorbaar metaal, en op aanvraag zenden wij eene staal, om vast te stellen dat onze grillen en brandkasten weerstaan tegen den *chalumeau coupeur*.

Voor inlichtingen wende men zich tot het bekend huis **August Sneyers-Lafosse, SintTruiden**, handel in ijzerwaren, magazijn van brandkassen en *slotte doozen* voor waarden en documenten, weerstaande tegen brand en in het bereik van de geringste beurzen.

F. Van Deuren Gurts en Zoon,
Fabricanten van Pansier-brandkassen,
MINDERBROEDERSSTRAAT 51, 56.
Fabriek St-Bernardusstraat 135, (Kiel) Antwerpen.

—NIEUWE BOERENSYNDICATEN. — De nieuwe dienst, in het Ministerie van Landbouw ingericht, houdt zich bezig met een zeer belangwekkend ontwerp.

Dikwijls kunnen de boeren niet onmiddelijk hun fruit en hunne groenten verkoopen. Er zouden nu nieuwe syndicaten gesticht worden, om hun te leeren *zelf fruit en groenten in te leggen*, en de regeering zou de middelen zoeken om den verkoop dier ingelegde waren te begunstigen.

—o— Groot fabriek van FIJNE CIGAREN **L. Thirart-Andrien,** 66, Rue Jean d'Outremeuse, 68, Luik.
Vier millioen cigaren in magazijn. Alle bestellingen worden geleverd in droogte en fijne cigaren. — Telefoon 1956.

— *J. ROMAN, schoenen, Luik.* — Zie aankondiging 4e bladzijde.

— DE EERSTE PAARDENLOOPSTRIJDEN. — Men weet dat de eerste paardenloopstrijden in de oudheid plaats hadden, doch wat men onder moderne koersen begrijpt, is niet ouder dan twee eeuwen en half.

Aan Parijs komt de eer toe de eerste koersen ingericht te hebben. Op 15 mei 1651 lieten de prins de Harcourt en de hertog de Joyeuse, wegens eene weddingschap, hunne paarden in het Bois de Boulogne kampen. Reeds veertien dagen voor den wedloop werden hunne paarden in bijzonderen aard gevoederd, vooral met anijs. Weinige uren vooraleer te loopen, moesten zij 2,000 (!) versche eieren uitdrinken.

De koersen werden belangrijker onder Lodewijk XVI, in de jaren 1775-1782, als zij de bijeenkomst der elegante wereld werden en waar de schoone dames hunne prachtige toiletten vertoonden. Vele groote dames wilden ook hare eigen stallen hebben. Marie-Antoinette kon er geen houden, omdat de koning te spaarzaam was.

In 1777 begonnen, te Fontainebleau twee rennen, een voor paarden en een voor ezels, ook de weddingschappen waaraan ook Lodewijk XVI deelnam, doch hij was zeer voorzichtig in zijne uitgaven. Hij wedde en verloor vijf livres.

— Aan de talrijke personen lijdende 't zij aan verstopping, 't zij aan ongesteldheid der maag, de lever of de nieren, beveelt men de zachte en weldoende antislijmachtige Pil Walthéry. De uitslag is altijd zeker.

—o—Geneesheer-kundige aandoening van de **maag** en de **darmen**. — De DOKTER YVO PIRENNE, **specialist**. — Tegenwoordig rue du *Jardin Botanique*, 29, Luik-Guillemins — Hernieuwing der consultatien alle dagen van 2 1/2 tot 5 en zon- en feestdagen van 9 1/2 tot 10 1/2 ure. Telefoon 2760.

— MIDDEL TEGEN MUIZEN. — Om van die lastige bezoekers ontslagen te worden, stan ons vele middeltjes ten dienste, maar onze lezers weten wellicht niet, dat chloorkalk een uitstekend middel is om muizen en ook ratten te verdrijven.

Men plaatst eenige ondiepe tellooren met chloorkalk, die met water of azijn is bevochtigd, op eenigen afstand van elkaar en de plaaggeesten zullen spoedig vertrekken.

— De jonge bleeke en bloedgebrekkige meisjes, alsook al de zwakke en uitgeputte personen, zullen aanstonds eetlust, frische kleur en sterkte terugbekomen als zij gebruik maken van de Pil van Dr Raphaël. Fr. 1,75.

Ziekten der vrouwen. — De Docter GASTON HARDY, van Luik, vroeger rue Lonhienne, heeft zijn verblijf overgebracht, rue Saint-Laurent 170. (Tram der St-Lambertusplaats).

— LEG ZE MIJ DAAR. — Uit rekeningen van het Engelsch ministerie van zeewezen blijkt, dat het onderhoud van een pantserschip, loonen inbegrepen, jaarlijks 5,787,500 fr. kost ; dat van een torpedowerder 437,500 fr. en dat van een torpedoboot 152,500 fr. En dat moeten de belastingbetalers altemaal uitzweten !

— **Fabriek van Pianos**, Huis B. VAN HYFTE, Nederkouter 32, (tegenover de Hagattenstraat) tient.
De Pianos B. Van Hyfte onderscheiden zich door hunne welluidendheid, duurzaamheid en voordeligen prijs. *Nieuwe Pianos, in huur geweest zijnde, met grooten afslag.*
Tien jaren waarborg.
Groote Prijs, in gemeenzaamheid, en **Gouden Medalie**, aan de Wereldtentoonstelling van Luik 1905.

— OUDE HOEFIJZERS VOOR CHINA. — De Chineesche provincie Schantoeng voert meer en meer oude hoefijzers in. De vraag is groot. De Chineesche handelaars, die de hoefijzers aankoopen, verkoopen ze weer aan mes- en werktuigfabrieken der provincie. De fabrikanten beweren dat deze hoefijzers het beste materieel daar-telleu welkedienstig is voor messen en staalwaren. Zij zeggen dat die oude hoefijzers door slag en druk een hardheid bekomen welk het in 't vuur gehardde staal niet vertoont.

Lion Belge, Naamloze Maatschappij tegen de ongevallen en op het leven. Volksverzekeringen. Lijfrenten. Voordeelige tarieven. Maatschappelijke zetel : BOULEVARD DU HAINAUT, 183, BRUSSEL. — Vraagt agenten.

— FLESSCHEN van alle kleuren en vormen, voor wijnen, bieren, likeuren enz. Kleine fleschjes. — Voordeelige prijzen. — Jos. CRAHAIT, GOSSELIES.

— EEN GOEDE, ZEER GOEDE MAATREGEL ! — M. Helleputte, minister van spoorwegen en telegrafen, heeft het inzicht te kennen gegeven, te beginnen met Oktober aanstaande geene brieven of andere verzendingen meer te aanvaarden voor « blijvende post » wanneer deze enkel naamletters en geen volledig adres bevatten.

— **Dr Osc. KREMER, Jonruellestraat, 33, Luik.** BLAAS- EN HUIDZIEKTEN.
Spreekuur : van 8 tot 9 en van 2 tot 4 u.
Luik, dicht aan de statie Vivegnis.

— DUITSCHLANDS BEVOLKING. — Het statistieke jaarboek, zooeven verschenen, schat de bevolking van Duitschland op 30 Juni van dit jaar, op 63.017,000 inwoners, tegen 62.097,000 een jaar geleden en 61,477,000 op 30 Juni 1906. De aangroei bedroeg dus voor elk der twee laatste jaren 920.000 inwoners. De bevolking bedroeg 40,997,000 inwoners in 1871. Zij is dus met 22 millioen toegenomen of meer dan 53 0 0.

—o— HET IS ZEER WARM, laat ons den goeden kouden koffie drinken, welke des **Suikerij der Trapisten** » Vincart maakt. Hij is de meest verfrischende drank.

— **EDMOND NOLS, Tandmeester,** *hoek der Chaussée des Prés, Boulevard Saucy, 33, LUIK.* — Telefoon 1883. — Tanden en gebitten. — Operatiën zonder pijn.

— ONZE ZENDELINGEN. — Dit jaar zendt het Amerikaansche Kollege van Leuven zeventien priesters naar de verschillige zendingen der Vereenigde-Staten.

Ziehier de namen der nieuwe zendelingen met hunne bestemming :

De eerw. heer E Bartkowski gaat naar Brooklyn ; A. Deckmyn, J. Gruenwald en J. Van Eyck naar Oklahoma (Indiaansch grondgebied) ; J. De Gryse, naar Richmond ; Fr. Grady, naar Nashville ; T. Grumbly, G. O'Shea en K. Walsh naar Hartford ; C. Hagus naar Denver ; J. Hartmann, naar Santa Fe ; A. Heibel naar Mobile ; Ph. Jalbert naar Fall River ; P. Nowak naar Albany ; J. Schmidt naar Seattle ; H. Spooreuberg naar Concordia en P. Switala naar Providence.

Onder die 17 zendelingen zijn er maar 3 Belgen 't Is weinig en zelfs te weinig. Vooral Vlaamsche priesters zijn in de Vereenigde Staten noodig want in alle Staten zij de Vlamingen talrijk.

Daarbij er zijn in Amerika nog uitgestrekte streken, welke in langen tijd geene priesters zullen hebben als het Amerikaansch kollegie van Leuven er hun geene zendt.

— **Alb. Ameke**, *Fontainesplaats 9, 11, 13, 15, Brussel.* — Fabricatie van ijzeren bedden, matrassen, beddegoed, volledige slaapkamers, installatie van villas. Vraag catalog G L.

— KORT HAAR. — De Duitsche geneesheeren zijn machteloos tegen eene haarziekte, welke daar sedert eenigen tijd heerscht. Die ziekte werd eerst te Berlijn waargenomen, daarna in Hamburg en thans verspreidt zij zich rechts en links van het rijk. Zij moet toegeschreven worden aan eene geringde mikrobe, gekend onder den naam van « mikrosporow accidonini ». Deze mikrobe valt den haarwortel aan en doodt dien.

Het gezondheidstoezicht heeft thans order gegeven dat al de schoolkinderen kort haar moeten dragen, ondanks het verzet van sommige ouders tegen het schenden van de lieve kruilebolletjes.

W. SSELBUREEL, Paul Nollet (Hôtel Schiller)
Schouwburgplaats 6, Luik.
Telefoon 2287. Open van 8 1/2 ure 's morgens tot 6 ure 's avonds.
's Zondags van 9 1/2 ure tot 's middags.

— SLECHT VOORBEELD. — Al de geneesheeren geven den raad zooveel mogelijk alle deuren en vensters van de woning open te zetten, ten einde zooveel mogelijk versche lucht binnen te laten vloeien.

Onlangs ging een geduldigde en nauwkeurige Engelschman te Londen op een warmen morgend door Wigmorestreet en Cavendish square — eene wijk bijna uitsluitend door geneesheeren bewoond — en stelde vast dat op 2710 vensters van dokters, *er slechts 522 open stonden*, hoewel er wind, noch stof was.

« Let op mijne woorden, maar niet op mijne daden ! »

Maison Aug. FOURNIER.
Successeurs :
JEAN RANSY & Cie
Agents de change
3, RUE DES DOMINICAINS, 3, LIÈGE.

— FANATIEK ! — Hier ! een staaltje van echten fanatieken godsdiensthaat :

Te Antwerpen zijn de liberalen en socialisten meester van 't Stadhuis. Nu, verleden dinsdag had de vergadering van den gemeenteraad plaats : Ziehier hoe deze heeren hunne genegenheid voor den katholieken Godsdienst betoonden :

1° De **protestansche** kerk vroeg eene stadsbijdrage om herstellingen aan het dak harer kerk : *Aangenomen !*

2° De **katholieke** St-Malubertus-kerk vroeg eene stadsbijdrage om herstellingen en bijbouwing aan hare Kerk : *Verworpen !*

Ziet ge nu, lezers, die helsche schijnheiligheid der liberalen. Haat voeden ze enkel en alleen tegen de Katholieke Kerk. De Katholieke Kerk bestrijden ze en de protestansche werken ze in de hand ! Hoe fanatiek !

DIABETE GUERISON RADICALE VOIR AUX ANNONCES

— WIJZE MAATREGEL TE ST-JOOST-TEN-NOODE. — De gemeenteoverheid van St-Joost-ten-Noode, heeft eenen omzendbrief aan al de inwoners gezonden, waarin de bevolking aangezet wordt, in 't belang van de openbare gezondheid, zoowel als van elk der inwoners dichte ijzeren bakken met deksels te gebruiken om den afval in te verzamelen.

Zoodoende zal de afval geen vuilen reuk afwerpen, zooals met houten bakken het geval is bij warm weder, terwijl ook het hout een deel der gistende, vuile stoffen opslorpt en tusschen zijne oneffenheden vasthoudt.

Het gemeentebestuur vraagt ook die vuilbakken niet te bewaren in de woning, maar ze in de opene lucht te plaatsen, en ze dagelijks door den reinigheidsdienst te doen ruimen.

A LA PENSEE
27, Rue Vinave d'ile, Liège.
CHEMISES SUR MESURE.
Cols, Cravates, Bonnetterie
POUR MESSIEURS.
Blouses, Jupons, Lingerie
POUR DAMES.
Prix réduits. — Fin de saison

BREUKEN
VOOR ALTIJD GENEZEN IN 10 DAGEN.
GEEN BREUKBAND MEER.
Heelkundige Inrichting St-ANNA
te Lanaeken, bij Maestricht, bediend door de Eerw. Kleine Zusters van St-Jozef.
Vrouwenziekten, misvormde ledematen.
Ischias, aderspat, aderbreuk.
Spreekuren : Vrijdag's van 2 tot 6 uren.

ASTHMA
Gij allen die aan het **Asthma** lijdt, schrijft aan M. ESCOUFLAIRE, apotheker te Ath, die u GRATIS-FRANCO een PROEFDOOS zal zenden van
POEDER EN SIGARETTEN ESCOUFLAIRE
MET CERTIFICATEN VAN GENEZINGEN

De maagziekten overwonnen.
Hebt gij slechte spijsverteringen ?
Hebt gij maagzuur, maagpijn, zwaarte in het hoofd, stramheid in de leden, in een woord, verteert gij slecht de spijzen ?
Neemt het verfrisschend maagpoeder van doctor LEMAIRE en
Op eenen dag
zult gij verlicht zijn zonder eenig regiem te volgen en zonder purgeermiddel.
Prijs per doos **1,50**, per post **1,65**.
Algemeen depot voor België :
Apotheek MASY, Landen.
Dépositaires :
Voor Brussel, Apotheek Delacre ; Binche, apotheek Ramboux ; Hasselt, Apotheek Vreven ; Tongeren, in alle Apotheken.

J. Schuurbiers-Groonenberg
WISSELAGENT
Leuvensche Steenweg, 60,
BRUSSEL
Telegraaf-adres : SCHUURBIERS, Beurs, Brussel
Telefoonnummer : **5177.**
Invordering zonder kosten van alle Belgische en vreemde koepons.
Nazien van alle trekkingen.
Inschrijving zonder kosten op openbare uitgiften.
Financieele inlichtingen over alle waarden mits een postzegel van 10 centiemen voor het antwoord.
Leening op fondsen.
Uitvoering van alle beursorders.

Verven - Vernissen
Huis Edmond JANSSENS
Houwaertplaats, Brussel.
Vernis voor vloeren, per lit° 1.50 1.75 2.00
» » meubelen » 1.50 1.75 2.00
» » buiten » 2.50 3.00
Wit EMAIL per kilo 1.50 2.00 2.50
Op aanvraag toezending van de prijslijst.

DE DRIE

BOERDERIJEN

(19e VERVOLG.)

Deert Bartels vertrok en de Nissens zochten weldra hunne slaapkamers op. Nauwelijks lag Anna in bed, of hare luide, geregelde ademhaling bewees dat zij rustig in slaap was. Samel kon echter niet slapen. Onrustig lag hij te woelen en te zuchten, en soms kreunde hij zachtjes. Tegen één uur ging hij overeind zitten, stak een kaars op en haalde een lei en een griffel uit de lade van 't nachttafeltje. En nu begon hij met bevende vingers de waarschijnlijke opbrengst van aanstaande herfst te berekenen, waarbij hij zoo zwaar zuchte, dat Anna wakker werd.

Zij kende de gewoonte van haren man om 's nachts te rekenen, en verwonderde zich dus niet.

— Nu ? vroeg zij onverschillig,

Samel droogde zich 't koude zweet van zijn voorhoofd.

— Maar vijfduizend mark, fluisterde hij nauwelijks hoorbaar, ik mag rekenen zooveel ik wil, wij leggen dit jaar niet meer dan vijfduizend weg. Meer kunnen wij niet op de bank brengen.

Weer zuchtte hij diep. Er waren jaren geweest, dat hij twaalf- en vijftienduizend mark schoon had overgehouden, toen kwamen er jaren dat hij het slechts op tienduizend kon krengen, en de laatste jaren, toen de kansen voor den landbouwer nog ongunstiger stonden, en er allerlei kleine ongelukken en tegenslagen bijkwamen, had hij nog minder bij zijn gespaard kapitaal kunnen voegen ! En die ondekking beroofde den armen rijken boer den slaap en kwelde hem dag en nacht. Anna nam de zaak veel kalmer op.

— Ga maar slapen. De meeste boeren zijn al blij, als zij kunnen rondkomen zonder schuldig te maken. Voor onze twee kinderen is er toch genoeg.

— Dat meent ge wel, zuchtte Samel, maar ik zeg u, de zaken staan niet goed, als het eenmaal aan het verminderen is. Als wij dit jaar maar vijfduizend mark kunnen weglegggen, dan hebben wij 't volgend jaar misschien maar drieduizend, en het jaar daarop maar duizend mark. En eer wij er aan denken, kunnen wij er in het geheel niets meer sparen, maar moeten de rente aanspreken, en misschien wel het kapitaal. Ochot, ochot, ochot. Daar is alzoo menigeen, wien men het als kind niet voorspeld had, zijn geld kwijtgeraakt en van den armen begraven.

— Wij worden niet van de armen begraven, zegde Anna.

Zij keerde zich om en sliep weer in, terwijl haar man zich verder verdiepte in zijne akelige droombeelden van armoede en ellende ; het begon reeds licht te worden toen hij nog in zijne kussens lag te snikken. Slecht vijfduizend mark, het was ontzettend.

VII.

Op de hooge heide lagen de boerderijen van de Lüths en de Classens op een minuut of tien afstand van elkander, elk op eenen heuvel ; daartusschen lag eene breede, komvormige uitholling die in den zomer als met roode tapijten van heidekruid bedekt was. De twee hoeven gelieken op elkander, lage huizen, iets scheef gezakt, met strooien daken, die diep over de muren heen hingen, een breede inrijpoort, en daarnaast eene smalle, groen geverfde, in tweeën openstaande huisdeur. Van beide huizen stak de zwengel als een dreigend oj geheven reuzenarm in de lucht, en achter elk huis lag een tamelijk groote omheinde hof.

Toch zag de boerderij van Lüth er welvarender en beter verzorgd uit dan die van de Classens. De Lüths hadden het zwaarste gedeelte van hun moeilijk leven achter zich ; de rusteloze vlijt van man en vrouw had hare bescheiden vruchten gedragen, de boerderij ging goed en de kinderen waren groot. En al kostte ook de student, ondanks zijne beurzen, en de opbrengst van zijne lessen nog veel geld, het voornitzicht bestond toch dat hij later — zoodra hij predikant was — niet alleen het geleende kapitaal zou kunnen teruggeven, maar ook zijne ouders de offers zou vergoeden, die zij voor hem gebracht hadden.

De Classens daarentegen waren nog in het hardst van hunnen arbeid ; de meeste kinderen waren nog klein en hadden hulp noodig in plaats van te kunnen helpen, en daarbij hadden de Classens allerlei tegenspoeden gehad, die het kleine gedoe benadeelden, zoodat de familie niet vooruit kon komen.

De heide stond in vollen bloei. In groote, roode golven overstroomde de erica den lijngeribden, bruingroenen bodem ; zoet hing de geur van het heikruid in de lucht, en eene diepe, stille, kalme vrede lag over het landschap, eene stilte alsof de natuur den adem inhield, om de Sabbathrust der bloeiende gronden niet te storen. En stil en eentoonig en vreedzaam als het karakter van hunnen geboortegrond strekte zich het leven der heiboeren uit.

De eene dag was als de andere, vol zwaren arbeid, vol moeite en zorg voor het dagelijksch brood, zonder opwindende, buitengewone gebeurtenissen en toch vol innerlijke harmonie, stille blijdschap en tevreden vertrouwen, dat den arbeid verzoette en aan de zorg haren scherpen prikkel ontnam.

Slechts van verre drong de echo v n het gedruisch der wereld met hare talrijke gebeurtenissen door middel van enkele plaatselijke gazetjes uit het nabijzijnde stadje in deze afgelegen streek door. De mannen lazen het nieuws en vertelden het aan de vrouwen, dat er in Berlijn weer een moord gepleegd was, en er in Hamburg een groote brand was geweest en allen waren ht er over eens, dat het in de wereld daarbuiten « gruwelijk » toeging. En dan kwam het gesprek weer op de kleine belangen van het dagelijksch leven terecht.

Op schoone avonden zaten de beide gezinnen meestal bij Lüth voor de deur, om nog een uurke te kouten. De mannen rookten hun korte pijpjes en de vrouwen breidden. Een eind verder op speelden de kinderen op onder bloeiende heide, bedolven hunne bedden en achter bremheggen soldaatje en verstopperke. Zulk een prachtige avond was het nu weer. De ondergaande zon wierp een purperen gloed over de roode heide en de bruine struiken ; naar het westen, boven het moeras, stond eene breede, vlammend gele lichtstreep, die als roodachtig zwevende vuurrook zich oploste in het blauw van den gezichteinder.

Bij Lüth voor de deur werd een ernstig gesprek gevoerd. De Classens spraken er over, dat zij onmiddelijk met November de vijf-en-zeventig mark rente voor Samuel Nissen konden opbrengen, en vroegen zich af of het wel een goed teeken zou zijn, dat Samuel Nissen hun brief niet had beantwoord, ofschoon zij er een postzegel in gedaan hadden.

Fite Classen was in dat opzicht min of meer lichtzinnig en optimistisch.

— 't Zal zoo erg niet doen, kinderen ! Wat zal hij dan doen als wij niet betalen ? Hij zal wel toegeven en wachten totdat wij het geld hebben.

Swen Lüth schudde het hoofd.

— Denk er maar niet te licht over, Fite ; met Samuel is het in zulke dingen kwaad kersen eten, en onze zuster Anna is nog erger. Die heeft op de plaats waar bij andere menschen het hart zit, een losje brandnetels en distels.

— Ja, wat zal hij ons dan doen ? Met geweld kan hij toch niet beginnen tegen zijn naaste bloedverwanten.

Swen Lüth klopte de asch uit zijne pijp, en antwoordde reeds een oogenblik later.

— Hij kan u aanklagen en u op kosten jagen, al laat hij het dwangbevel dan ook niet ten uitvoer brengen.

— Nietwaar ? Dat zeg ik ook, viel Rike in en zuchtte diep. Ik ben er in 't geheel niet gerust in. Ik zeg, Fite moet er zondag zelfs nog eens heen gaan en met Samuel spreken.

— Dat is in ieder geval goed ; dan weet gij ten minste, hoe gij er mee staat.

— Als ge dat denkt, ga ik er zondag heen.

Een oogenblik zwegen ze alle vier. In het tuintje achter 't huis begoot Marianne hare bloemen. Zij had de mouwen tot aan de ellebogen opgestroopt, en de zwarte vlechten hingen haar los om den hals. De tuin was vervuld van den geur van rozen en reseda.

— Waar denkt ge aan, Marianne ? vroeg haar broer, die met een boek door de smalle paadjes tusschen de bloembedden rondliep, toen zij opeens den gieter op den grond zette en een heelen tijd onbeweeglijk omhoog staarde in de blauwe lucht. « Ge ziet er uit alsof ge geheel aan de aarde ontrukt zijt ».

Marianne kreeg een kleur en nam den gieter weer op. Waaraan zij gedacht had ?

Natuurlijk aan de zilveren bruiloft van tante Anna, die een gouden eiland vormde in de eentonigheid van haar leven. Waarom zou Paul Bartels nu nooit eens komen ? Hij had het toch zoo stellig beloofd. In haar kinderlijk geloof aan 't goede kwam de gedachte in haar niet op dat de luchtige student zijne verliefde woordjes niet zoo heel ernstig gemeend had, en er misschien verder geen beteekenis aan gehecht had. Om aan de opmerkingen en vragen van haar broer te ontkomen, bracht zij den gieter in huis en liep een eind ver de heide op.

(Wordt voortgezet).